

PROJEKTRAPPORT

Projektamn "Att vilja se,
vilja veta och att våga
fråga"

Den här rapporten vänder sig till
alla som varit med på resan

Innehållsförteckning

Föreningens presentation	3
Förord	5
Bakgrund	5
Problemformuleringar	5
Syfte och mål med projektet	6
Planering	6
Genomförande	6
Aktiviteter – diskussionstema	8
Resultat	9
Lärdomar och erfarenheter	10
Ekonomisk redogörelse för projektet	12

Till:

Tomas Wetterberg
Länsstyrelsen i Örebro
Stortorget 22
701 86 Örebro

Datum:2017-08-28

Från:

Afrikas Horn Kulturcenter
AFRIKAS HORN KULTUR CENTER "AHKC"
Box 165 701 43 Örebro
Besöksadress Slottsgatan 13 703 61 Örebro
Tel : :070602 94 57 alt 0722890852
Org. nr:- 875002-5622
Postgiro 501688-6
Facebook; <http://www.afrikashorn.com/>

Föreningens presentation

Afrikas Horn Kulturcenter bildades som en ideell förening 1992 i Örebro. AHKC stöttar och skapar vuxen, barn och ungdomsverksamheter i samarbete med ideella krafter i föreningen. Föreningen engagerar och stöttar medlemmarna. För att bedriva verksamhet söker vi medel av olika bidragsgivare och samarbetspartners

Förenings huvudmål kan sammanfattas;

- Bevara medlemmarnas kulturarv
- Arbeta för ömsesidig integration i samhället
- Arbeta för allas delaktighet i samhället
- Arbeta för jämlikhet och jämställdhet mellan människor och kön
- Arbeta för alla människors lika värde
- Aktivt verka för somaliernas enighet och intresse i Örebro kommun.
- Att aktivt ta socialt ansvar över vår närmiljö

Vi försöker nå målet genom att anordna följande aktiviteter:

- Vi skapar olika typer av kulturarrangemang
- Vi utvecklar olika projekt riktade till olika målgrupper i föreningen
- Vi har olika sorts studiecirkel riktade till olika målgrupp i föreningen
- Vi gör seminarier och studieresor
- Vi samarbetar med andra organisationer i samhället
- Vi erbjuder läxhjälp för barn och vuxna
- Vi erbjuder kollektivverksamheter och utflykter

Grundläggande värderingar

Helhetstanken och vår vision är att skapa och vara en plattform för kreativa verksamhetsidéer för våra medlemmar i olika åldrar. Det är viktigt att lyfta fram lokal identitet och känslan av att vara i ett sammanhang. Vi möjliggör delaktighet och inflytande på medlemmarnas gräsrotsnivå. Vi knyter kontakter och hittar ny mark att utvecklas och växa på. På samma sätt vill vi inspirera andra föreningar och aktörer att samverka över intressegränser.

Afrikas Horn Kulturcenters arbete utgår från en tilltro till individens kraft. **Glädje, Gemenskap och Delaktighet** kännetecknar förenings arbete. Förenings värdegrund kan sammanfattas:

- Glädjefylld förening med engagerade medlemmar känd av alla i Örebro kommun.
- Vi stärker varandras självbild genom att alltid berömma och bekräfta det som fungerar
- Vi ser möjligheterna före problemen och fokuserar på glädje, lust och motivation
- Vi tror på och eftersträvar samverkan, att alla får vara med och visa äkta respekt för varandras olikheter och behov

Föreningen Afrikas Horn Kulturcenter vill härmed rapportera projektet ”**Att vilja se, vilja veta och att våga fråga**” Länsstyrelsen i Örebro

Ordförande

Mahdi Ahmed.sh. Mohamud

Tel. 070 406 94 57

Org. nr: - 875002-5622

Besöksadress Diktargatan 15 703 70 Örebro; <http://www.afrikashorn.com/>

Under tiden föräldrarna var i dialogen, hade barnen roligt på olika sätt med hjälp av anlitad personal i Sixtorp.

Förord

Det är Afrikas Horn Kulturcenters mening att vi inte kan annat än att uppröras över den kultur som tillåter och uppmanar till den grymma sedvänja som kvinnlig könsstympling innebär. Med all rätt, eftersom ingreppet förorsakar ett stort lidande och berövar dessa kvinnor ett fullvärdigt liv. Det är naturligtvis inte vår uppfattning att kvinnlig könsstympling kan ursäktas eller tillåtas med hänvisningar till kultur och tradition. Det är utan tvekan en sedvänja som måste bekämpas och stoppas bl.a. för att uppnå jämlikhet och jämställdhet mellan kvinnor och män i världen.

Uppskattningsvis finns det idag mellan 100 och 140 miljoner könsstympade flickor och kvinnor runt om i världen. Varje år riskerar ytterligare 3 miljoner flickor att stymplas (*Kvinnlig könsstympling*, Socialstyrelsen, s. 4.). Traditionen att könsstympla flickor förekommer framför allt i stora delar av Afrika. Området där det förekommer är stort och sträcker sig i ett bälte utmed och norr om ekvatorn, från Egypten och Tanzania i öst till Nigeria och Mauretanien. Egypten, Somalia och Etiopien kan nämnas som exempel på länder i Afrika där sedvänjan är speciellt utbredd och där över 80 % av kvinnorna är könsstympade. Kvinnlig könsstympling är dock inte begränsad till Afrika utan förekommer även Asien och Latin Amerika. I en del av länderna förekommer lagstiftning som specifikt förbjuder könsstympling, men oftast varken efterlevs eller tillämpas

Projektet ”Att vilja se, vilja veta och att våga fråga” som handlade om kvinnlig könsstympling har under 2016-2017 drivits av den ideella föreningen Afrikas Horn Kulturcenter. Rapporten visade att det finns ett behov av att skapa dialog kring frågor som har att göra med könsstympling. Det finns särskild stor behov av att män pratar om könsstymplingen och dessa effekter på deras döttrar, systrar och fruar.

Denna rapport dokumenterar processen av projektets syfte och avgränsningar beskrivs liksom det ges en kortfattad projekt- och processbeskrivning. Avslutningsvis sammanfattar vi projektets resultat och slutsatser. Afrikas Horn Kulturcenter vill tacka alla partners som varit med i hela eller delar av projektet. Ett särskilt varmt tack till ABF som alltid stödjer oss och Länsstyrelsen som hjälpte oss med finansiering av projektet.

Under tiden föräldrarna var i dialogen, hade barnen roligt på olika sätt med hjälp av anlitad personal i Sixtorp.

Bakgrund

Bakgrunden till projektet växte fram när en medlem i föreningen pratade med förenings ordförande och frågade på vilka sätt föreningen bidrar arbetet mot könsstypning. Medlemmen informerade ordföranden att könsstypning drabbar många unga tjejer i Somalia och i hela Östafrika och **kvinnlig könsstypning är en livsfarlig sedvänja som ger flickor men för livet**. Detta samtal ledde till att föreningen Afrikas Horn Kulturcenter bestämde sig att aktivt arbeta mot könsstypning och försöka bidra arbetet mot könsstypning genom detta projekt.

Problemformuleringar

Hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig olika uttryck. Det kan handla om flickor som måste gå direkt hem efter skolan, som inte får vara med på lektionerna i alla skolämnen, eller som inte får välja sina vänner. Det kan också röra sig om pojkar som måste bevaka sina systrar varje dag i skolan, eller om unga kvinnor och män som inte får ha kärleksrelationer och sexuella relationer. Vidare kan det handla om unga personer som förmås eller tvingas att gifta sig mot sin egen vilja med någon som familjen eller släkten valt ut. De som bryter mot familjens normer och värderingar riskerar att bli bestraffade. De kan bli utfrysta, hotade och misshandlade. För en del innebär ett ställningstagande mot familjens normer och värderingar så stora risker att de måste lämna sina familjer och i vissa fall helt och hållet bryta med dem.

Arbetet mot våld i nära relationer drabbar både kvinnor och män, flickor och pojkar, våld i samkönade relationer, hedersrelaterat våld, människohandel för sexuella ändamål och prostitution. Två uttrycksformer för hedersrelaterat våld och förtryck som hör samman med föreställningen om att mäns och familjers heder beror på kvinnors och flickors sexuella beteende är äktenskap mot den egna viljan och könstypning av flickor och kvinnor. Traditionen att könsstypa flickor förekommer framförallt i 28 länder i Afrika bland annat Somalia, där föreningens medlemmar kommer ifrån. Könsstypning medför flera risker och är ett allvarligt hälsoproblem, såväl fysiskt som psykiskt. Kvinnlig könsstypning reflekterar en djupt rotad ojämlikhet mellan könen och utgör en extrem form av diskriminering av flickor och kvinnor.

Socialstyrelsen uppskattar att närmare 38 000 flickor och kvinnor i Sverige kan ha varit utsatta för någon typ av könsstypning. Fler än två miljoner flickor i åldrarna 4-11 år könsstypas varje år världen över enligt UNICEF. Den grymma sedvänjan har praktiserats i mer än 2 000 år. För att arbetet om könsstypning vara framgångsrikt måste vi alla samverka med varandra! Med anledning av detta har Afrikas Horn Kulturcenter bestämt sig att bidra arbetet mot könsstypning genom detta projekt.

Syfte och mål med projektet

Syfte

- Syftet med projekt var under 2016 stimulera diskussion i förening för att motverka att våra barn drabbas av könsstypning.
- Ett annat syfte var öka kunskapen om könsstypning genom dialog, seminarier och föreläsningar med hjälp av inbjudna experter.

Mål

- Projektet ville gärna bidra utrotningen av denna tradition, dvs. könsstypning
- Vi ville också stärka flickor genom ökad tillgång till kunskap kring deras rättigheter (inklusive rätten att skyddas mot könsstypning) och sociala nätverk utanför familjen.

- Vi ville också förändra attityder och beteenden bland kvinnor och män som gör att könsstämpning fortsätter att praktiseras.

Målgrupp

- Vuxna människor från Afrikas Horn som bor i Örebro kommun och närliggande kommuner
- Unga tjejer och pojkar som härstammar från Afrikas Horn
- Elevhälsa grupper i Örebro kommun och närliggande kommuner

Planering

I början av projektet gjorde vi en tidsplan som klart och tydligt visar vad vi skulle göra under olika perioder. Vi kunde inte hålla projekt tidsplanering p.g.a. intern konflikt i föreningsstyrelse som pågick under november 2016 till februari 2017. Konflikten byggde på misstro och missförståelse inom styrelsen. Senare reviderade vi den ursprungliga planeringen genom att föreningen bestämde sig att genomföra projektet genom att erbjuda somaliska familjer **Sixtorp läger**. Vi erbjöd två och halvdagars läger till alla föräldrar i föreningen med deras barn. 200 personer deltog våra aktiviteter i lägret, barn och vuxna. Under tiden familjerna var i Sixtorp erbjöd vi vuxna (18-62 år) dialog om könsstämpning. Planeringen har varit till stor hjälp eftersom den har hjälpt oss att se klarhet i vad som ska genomföras.

En annan del som krävde mycket planering var hur genomförandefasen skulle vara med utgångspunkt från våra förutsättningar. Projektet var inte stor projekt och det skulle kosta mycket om vi anlät projektledare. Vi bestämde oss att vi själva ska genomföra projektet utan ekonomiska ersättning. Vår idé om hur vi skulle genomföra projektet har vi kunnat finslipa under en längre tid.

Genomförande

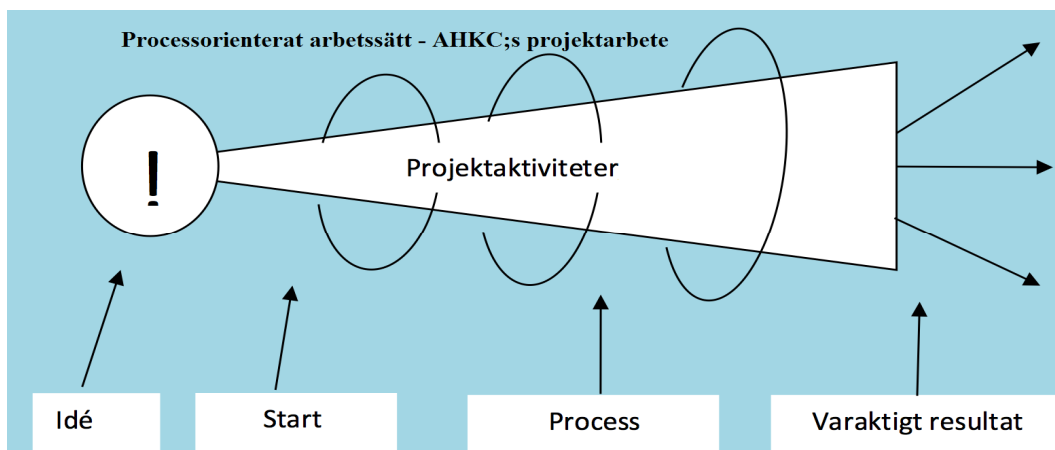
Organisering av projektet

Under projektets gång har föreningens ordförande tagit kontakt med fem personer som är medlem i föreningen. Syftet med dessa kontakter var att projektet ska vara medlemsled projekt. Styrelsen ville att vi skulle se till att en av våra medlemmar ska leda projektet. Vi är mycket ledsen att vi inte kunde övertyga någon att arbeta med projektet ideellt. Detta ledde till att styrelsen själva var tvungen att leda projektet och att genomföra projektet. Alla roller i projektorganisation uppfylldes av Ordföranden och kassören i föreningen. Projektet hade inte referensgrupp men styrelsen tog rollen som projektstyrgrupp. Styrelsen har både fungerat som "bollplank" till projektledningen och tagit beslut i frågor som projektledningen inte själva haft mandat att fatta.

Processororienterat arbetssätt

Det är möjligt att nå projektets mål när du har medarbetarna i organisation/förening som är involverade i förenings gemensamma frågor. Redan i september gjorde vi vårt **första möte** om projektet och vad ska vi göra om projektet inte beviljas medel av Örebro Länsstyrelsen men det dröjde inte länge innan vi fick medel för genomförande av projektet av Örebro Länsstyrelsen

På föreningen nivå gillar vi att göra saker grundligt och att ha **kunskap i föreningen**. Så när vi valde inför projektstart att införa ett processororienterat arbetssätt som påverkar hela föreningens verksamhet, valde vi att göra det mesta av jobbet själva. Metoder och arbetssätt har fått växa fram under projektets gång. Att ibland köra lite av vägen och upp igen har varit en del av lärandet. De främsta målen med att införa ett processororienterat arbetssätt har varit att förbättra vårt samarbete, effektivisera vårt arbete och utveckla medlemsnytta.

Projektgenomförandet är indelat i fyra delar där den första delen har vi kallat idéutveckling. Vi har här gjort en kort kartläggning om problemet med könsstymning och dessa effekter på individer som utsatts av könsstymning. Nästa del handlade om att skriva projektansökan. Den tredje delen handlade om en kartläggning av vilka metoder som vi kan använda i praktiken. Den fjärde delen handlade om att komma överens om hur vi ska genomföra projektet.

Metod och upplägg

Den metod som låg till grund för projektets genomförande har varit att använda dialog som samtals metod. I vårt resonemang utgick vi utifrån svenska lagstiftningen och barnkonventionen. Vi försökte driva värdegrundsbaserat dialog med projekts deltagare som bygger på mänskliga rättigheter. Vårt arbete har också präglats, så kallad interaktiv kommunikation. Det innebär att både projektarbetaren och deltagaren var verksamma i kunskapsproduktionen. Målet var att skapa en tvåvägskommunikation mellan projektarbetaren och deltagare, där båda fick något och gett något. Projektarbetaren kunde ta aktiva roller och påverka processerna samtidigt som deltagarna uppmuntrades att komma med egna reflektioner kring slutsatser och arbetets utveckling. De gemensamma erfarenheterna ligger sedan till grund för projektresultatet. I arbetet med projektet utgick vi från att människor är aktörer med egna resurser att förbättra sina livsvillkor.

Föreningsmöten

Föreningen hade möte en gång par månad som började drygt ett år innan projektet startade. Till en början var det möten som syftade till att samla intresserade av det som sedermera blev projektet. Under projektet har mötena istället blivit en kanal för att informera om vad som händer i projektet och hur tankarna går. Det har också varit ett verktyg för att lyfta projektet och de framgångar det har. En effekt av mötena var att önskemål och synpunkter från deltagarna har kunnat plockas upp, diskuteras och åtgärdas snabbt. Mötena har haft stor uppslutning med i snitt 15 deltagare på varje möte.

Under tiden föräldrarna var i dialogen, hade barnen roligt på olika sätt med hjälp av anlitad personal i Sixtorp.

Aktiviteter – diskussionstema

Projektmöte

Alla praktiska/administrativa uppgifter har styrts bort från övriga styrelsemötena till Ordföranden och kassören som varje vecka haft ett möte för att planera arbetet. En ”att göra-lista” har prickats av. Ingen övrig dokumentation. Styrelsen har bestämt att föreningen skulle erbjuda alla föräldrar som kan att dela två och halvdagars resa till Sixtorp. Där skulle föreningen skapa dialog kring könsstymning med föräldrar som skulle delta resan.

Perioden november 2016-februari 2017

- Föreningskonflikt som ledde till att hela styrelsen var upptagen med lösa konflikten. Konflikten byggde på misstro och missförståelse inom styrelsen.
- Senare reviderade vi den ursprungliga planeringen genom att föreningen bestämde sig att genomföra projektet genom att erbjuda somaliska familjer Sixtorp läger.
- Under de här månaderna använde vi också för planering av projektets aktiviteter under tiden vi skulle hitta lösning av föreningskonflikten. Några aktiviteter kom igång redan under de första två månaderna. Fyra träffar där vi diskuterade om projekt aktiviteter. Här bestämde vi att projektet skulle fokusera att producera utbildningsprogram som sedan skulle erbjudas till barnfamiljer och tonåringar som är medlem i föreningen. Resultat blev att vi kom överens att erbjuda målgruppen tre inspirations föreläsningar och ämnesområdena blev följande;

Barnkonventionen

Ett område som diskuterades häftigt i projektet var barnkonventionens fyra grundläggande och vägledande principer. Deltagarna var intresserade och nyfikna på barnkonventionens roll i arbetet mot könsstymning. De diskussionsområden som vi hade med projekt deltagarna byggde på följande principer i barn konventionen:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde

- Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn
- Alla barn har rätt till liv och utveckling
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

kvinnlig könsstympning: Motiv och förklaringsmodeller

Ett annat område som diskuterades på djupare nivå var motivationen bekom könsstympning. Varje grupp som praktiserar kvinnlig omskärelse har unika motiv till att upprätthålla sedvänjan. I länder som Somalia, Eritrea och Etiopien ses kvinnlig könsstympning ofta som ett viktigt instrument för att forma flickor till ärbara, moraliskt goda kvinnor. Följande punkter diskuterades.

- Vad innebär kvinnlig könsstympning?
- Varför tillämpas kvinnlig könsstympning? kulturella orsaker, hur utbredd är traditionen?
- hälsorisker med kvinnlig omskärelse
- Utgångsläget i Sverige, Faktorer som försvårar och underlättar lagföring för könsstympning
- Utförs kvinnlig omskärelse Sverige?
- kvinnlig omskärelse kränker mänskliga rättigheter
- lagstiftningen i Sverige
- förebyggande arbete mot kvinnlig könsstympning
- Hur ska man förhålla sig till flickor och kvinnor som utsatts för könsstympning?
- Hur ändrar man sociala konventioner?

Seminarium om kvinnlig könsstympning utifrån normer och värderingar

Könsrollsmönster ligger väl rotade i vårt kulturarv. Arbeta för jämställdhet och jämlikhet, eller ändra attityder och uppfattningar om våra könsroller är att arbeta över lång tid. Redan från tidig barndom präglas vi av och växer in i könsrollsmönster som blir en naturlig del av oss. Dessa könsroller för vi sedan omedvetet eller medvetet vidare till nästa generation. Under seminariet partade vi om värderingar och olika uppfattningar om kön.

- Individens relation till könen
- Könskillnader, könsidentiteter och könsroller
- Hur utvecklar vi våra könsroller?
- Hur förhåller vi oss, vi som är föräldrar, till flickor och pojkar i vårt hushåll?
- **Begreppen kön och genus**, kvinnlighet och manlighet är inte något medfött, utan något som skapas efterhand. Vad tycker Ni det påstående?
- Hur är vår uppfattning om eller attityd till den manliga och den kvinnliga rollen? På vilka sätt bidrar detta att många av våra barn utsatts av kvinnlig könsstympning
- **Könsmaktssystemet och det patriarkala samhället**

Resultat

Det är ur de avslappnade dagliga mötena med andra kreativa människor i föreningen som nya idéer och problemlösning oftast sker. Vi tycker att vi lyckades att uppfylla projektets målsättning, även om projektets huvudmål har tydliggjorts under projektets gång och det emellertid svarar den beskrivning man nu gör av projektmålet väl mot den problemanalys som låg till grund för projektet.

En samlad bild från deltagarna i olika projektaktiviteterna ger att projektet har varit mycket angeläget och att genomförandet av projektet i det stora hela har fungerat väl. Nedan står en tabell som visar projektdeltagandet. Som du kan se vi har halvt tre föreläsningssområde där 136 kvinnor deltog och 79 män medan det totala deltagandet var 215.

TRÄFFAR OCH SEMINARIUM	ANTAL TRÄFFAR	ANTAL KVINNOR	ANTAL MÄN	TOTALT
Barnkonventionen	3	26+20+11=57	10+3+16=29	86
kvinnlig könsstymning: Motiv och förklaringsmodeller	2	26+33=59	7+9=16	75
Seminarium om kvinnlig könsstymning utifrån normer och värderingar	3	11+7+3=20	16+10+8=34	54
Totalt	8	136	79	N=215

Lärdomar och erfarenheter

Vad vi har lärt oss under detta projekt är så otroligt mycket att det skulle ta evigheter att skriva ned allt. Men först och främst har vi lärt oss det vi ville lära oss, att könsstymning bryter mot mänskliga rättigheterna. Bland annat följande rättigheter:

- Rätten till hälsa: många av kvinnorna mår dåligt fysiskt och psykiskt efter ingreppet
- Rätten till liv: dödsfall förekommer
- Rätten till arbete: kvinnor kan ibland inte jobba
- Barnens rättigheter: barnet får själv inte bestämma över sin kropp
- Sexuella och reproduktiva hälsorättigheter (SRHR)
- Rätten till utveckling: samhället kan inte utvecklas på en ojämlig grund
- Rätten att bestämma över sin kropp
- Rätten att inte bli diskriminerad p.g.a. kön

Vi kan nu stolt säga att vi har insikt i detta även fast vi fortfarande har mycket kvar att lära. Det som är roligt är att allt som vi har lärt oss känns som saker vi kommer få användning av i framtiden.

Vi har även lärt oss att man måste kompromissa i ett projekt och att man inte alltid kan få sin vilja igenom. Att vi som sitter i förenings styrelse är så pass olika individer har varit vår styrka eftersom vi har kompletterat varandra men i vissa fall har det även visat sig vara en svaghet. Vi har ibland haft olika idéer och tankar om vissa saker och då har vi fått kompromissa för att alla som är inblandade i projektet ska bli nöjda. Vad som krävs för att ett bra projekt ska fungera är något som vi lärt oss och detta anser vi vara en bra erfarenhet i livet eftersom föreningen kommer alltid att arbeta med olika projekt

Andra lärdomar som vi har är hur vi som människor har utvecklas. Föreningen har t.ex. lärt sig att man måste ta tag i saker i god tid istället för att låta dem vänta till sista sekund. Vi kan ärligt säga att vi har blivit mer ansvarsfull tack vare detta projekt.

Under tiden föräldrarna var i dialogen, hade barnen roligt på olika sätt med hjälp av anlitad personal i Sixtorp.

Ekonomisk redogörelse för projektet "Att vilja se, vilja veta och att våga fråga".

Intäkter

Länsstyrelsen	24 000 kr
Medlemmars avgifter	7 375 kr
Summa intäkter	31 375 kr

Kostnader

Hyra Lokal Sixtorp	19 440 kr
Busshyra Nobina, 4 st	10 000 kr
Bensin	1 322 kr
Mat, fika mm	18 882 kr
Summa kostnader	49 644 kr

Örebro 2017-09-28